

Mlada Koroška

MESEČNA MLADINSKA PRILOGA »SLOVENSKEGA VESTNIKA« ★ DUNAJ, V PETEK 21. MARCA 1947. — LETNIK II. — ŠTEV. 3 (9)

Svetovni mladinski teden proslavlja Titova mladina na Koroškem v borbi za osvoboditev

Pred nami je teden, ki ga bo mladina vsega sveta proslavila v znamenju borbe za boljšo bodočnost človeštva, za pravičen in trajen mir ter za demokratično ureditev sveta.

Mladinski teden bo ponovno pokazal, da je vsa napredna mladina združena v iskreni želji, da bi njena bodočnost ne poznala več vojnih strahot in krvavega imperialističnega nasilja, ampak da bi ji prinesla v resnici boljše in človeka vredno življenje. V tej svoji težnji predstavlja napredna mladina vsega sveta veliko armado demokratičnih sil, ki se borijo proti ostankom fašizma za novo bodočnost človeštva.

Odkar se praznuje mladinski teden, polagajo mladinske organizacije iz leta v leto tudi obračun o svojem delu. Prav gotovo pri tem ravno mladina nove Jugoslavije lahko s ponosom pokaže na svoje uspehe. Tako kakor je bila v letih borbe proti fašizmu vzor, kako se je treba boriti za velike cilje, tako je zdaj tudi v delu za obnovo pokazala mladini vsega sveta, kaj je mogoče storiti s požrtvovalnim delom za dvig blagostanja delovnega ljudstva. Velikanska dela, ki jih je izvršila jugoslovanska mladina, med katerimi je največji uspeh zgraditev mladinske proge Brčko—Banoviči, so zahtevala mnogo junaške delovne požrtvovalnosti, toda dala so državi milijone delovnih ur in milijone prihranjenega bogastva državni skupnosti. Ni čudno, da so na mladinsko progno v Jugoslavijo prihajali mladinci iz mnogih držav, da se navzamejo plamtečega delovnega zanosa in da ga ponesejo po vsem svetu. In sedaj je mladina Jugoslavije pričela že novo velikansko delo — graditev proge Šamac—Sarajevo, ki bo v prvem letu jugoslovanske gospodarske petletke izrednega pomena.

Tudi mladina Slovenske Koroške, čeprav ni imela možnosti takega razmaha kakor ostala jugoslovanska mladina v svobodni državi, lahko s ponosom pokaže na uspehe, dosežene v času od lanskega mladinskega tedna. ZM za Slovensko Koroško se je močno razširila tako po številu svojih članov kakor po obsegu svojega delovanja. Predvsem je dokazala, da v mladini Slovenske Koroške živi duh borcev, ki so branili slovensko zemljo v borbi proti fašizmu s svojo krvjo. V velikem boju za osvoboditev Slovenske Koroške in priključitev k Jugoslaviji, koroška mladina vsak dan dokazuje, da je v resnici Titova mladina, ki je ne more ukloniti nobeno nasilje. Čeprav so nas nekoč vzgajali nemški učitelji, in so nas hoteli v nacističnem duhu odtrgati od lastnega rodu, smo slovenski mladinci na Koroškem dokazali in vedno znova potrjujemo, da smo ostali zvesti svojemu narodu in da ne bomo odnehali v borbi za združitev s svojimi brati v FLRJ.

Zavedamo se pri tem, da so pred nami še velike naloge. Zavedamo se, da se moramo z vso resnostjo lotiti dela za svojo vzgojo, da se moramo temeljito pripraviti na bodoče delo v znamenju poziva, velikega maršala Tita.

V mladinskem tednu bomo pregledali uspehe svojega dosedanjega dela. Ne bomo si zakrivali nedostatkov, ne napak, ampak bomo napravili potrebne sklepe za izboljšanje nadaljnega

Borimo se za osvoboditev z izpolnjevanjem tekmovalnih obvez

Uspehi enomesečnega tekmovanja

V teh dneh končujemo prvi mesec našega tekmovanja pod geslom »Vse za priključitev k Titovi Jugoslaviji!« Preglejmo v kratkem uspehe pa tudi napake, ki smo jih delali pri dosedanjem delu. Izkušnje v dosedanjih naporih nam bodo služile pri izgradnji naše organizacije, v naši borbi, ki mora biti vredna slavne tradicije Titove partizanske mladine na Koroškem.

V sredino našega priključitvenega tekmovanja vpada svetovni mladinski

galno. Ni uspela ta nakana reakciji in danes bolj poňosno kot prej nadaljujemo svoj narodnoosvobodilni boj.

Kakor v najtežjih dneh partizan — mladinec Rudi pred nacističnim krvnikom v št. Jakobu v Rožu ni klonil pred grožnjo s takojšnjo ustrelitvijo in padel kot junak s prestreljeno glavo, tako tudi mi ne bomo klonili pred nasiljem in spletkarskim potvarjanjem, ki skuša prepričati svet z lažnimi trditvami, da uživamo na Koro-

skem mladino na Brnci in splošno izobraževalni tečaj, na katerem obravnavajo vsa vprašanja našega življenja, kakor ga ima mladina v Železni Kapli.

Tudi najmlajši sodelujejo

Kakor je jedro naše mladinske organizacije napravilo v svojem razvoju velik korak naprej, tako so tudi naši najmlajši pričeli složno hoditi po stopinjah svojih starejših bratov in sester. Nastajajo novi pionirski zbori, nove pionirske igralske skupine, nove skupine bralcev »Cicibana« in »Pionirja«. Celo v fizikulturi (telesni vzgoji) so nastopili naši najmlajši v št. Jakobu v Rožu samostojno in v Dobu pod Pliberkom skupno z mladinci. Značilen je bil podvig pionirjev iz Mokrij v Podjuni, ki so manifestirali svojo narodno zavest na ta način, da so na lastno pobudo namestili slovenski kažipot, ki so ga bili nacisti odstranili.

Naša mladina in najmlajši se vestno pripravljajo na svetovni mladinski teden. Na sporedu je dan pionirjev, dan fizikulture, prosvete, udarnikov itd. V samem mladinskem tednu se bomo zbrali mladinci in mladinke na pokrajinskem plenumu ZM za Slov. Koroško v Celovcu, ki naj pokaže našo doslednost in neomajno odločnost v borbi za uničenje ostankov fašizma, za iztrebljenje njegove miselnosti, ki nam odreka našo sveto pravico — združitev z brati v Titovi Jugoslaviji.

V fašistični miselnosti koreninijo izvori socialnega in nacionalnega zatiranja. Zato se bomo združili v enotni fronti antifašistične mladine, slovenske in avstrijske, ker samo tako se bomo vključili v veliko fronto napredne demokratične mladine sveta in ustvarili stvarne pogoje za uspeh naše borbe.

Mi smo Titova partizanska mladina Slovenske Koroške

Kakor sovražniki napredka in demokracije ne morejo trpeti slovenskih napisov po naših vaseh, prav tako nočejo videti nove revolucionarne življenske moči naše mladine. Sad zarote nazadnjaških sil je bil zločin 7. marca 1947 na šentvidski cesti, katerega žrtev je postalo 9 delegatov pokrajinskega plenuma OF.

Na ta napad odgovarjajo najlepše žrtve same. Ko so tovariši in tovarišice obiskale tov. Micko in jo tolažile, češ, da bo v štirinajstih dneh že zopet zdrava, jim je odvrnila: »Kaj pomača, ko pa bo takrat naše tekmovalne že končano.« Iz teh besed veje nov duh, s katerim je prežeta naša mladina, duh požrtvovalnosti in borbenega ustvarjanja.

Mi smo Titova partizanska mladina Slovenske Koroške, mi smo prvi borci proti fašizmu za svobodo naroda. Stopnjevali bomo tekmovalne, izpolnili in prekoračili svoje obveze ter v delu in borbi proslavili svetovni mladinski teden.

Anica Šporn — Vida.

Mladinske brigade na delu

teden. Proslavili ga bomo najbolje na ta način, da bomo v celoti izpolnili tekmovalne obveze in jih tudi prekoračili.

Pred sedanjim tekmovanjem nismo imeli svojih stenčarov, danes pa jih imajo že vsi okraji in marsikateri občinski in krajevni odbor. Tekmovanje nas je vzpodbudilo, da smo začeli udarniško obnavljati prosvetne in društvene dvorane ter skrbeti za njihovo čim lepše zunanje lice.

Že takoj v začetku tekmovanja so nam reakcionarne oblasti skušale onemogočiti delo s tem, da so proglasile našo mladinsko organizacijo kot ile-

škem pravice in enakopravnost. Komaj smo nastopili z najnedolžnejšo akcijo postavljanja slovenskih krajevnih napisnih tabel in kažipotov po naših vaseh in občinskih uradih, komaj smo začeli spreminjati lice Slovenske Koroške in zabrisavati sledove germanizacije in krivic, pa se je že razgalila vsa lažna in puhla zgradba reakcije, ki je frazarila o neki enakopravnosti koroških Slovencev.

Nadaljevali bomo svojo upravičeno borbo od Zilje preko Roža in Podjune na obeh straneh Drave, kajti ta zemlja je naša in naš naj bo njen obraz.

V našo prosveto smo vnesli novega duha

V kratkem času se nam je posrečilo, da smo tudi v prosveto vnesli novega duha. Če je prej veljalo pravilo, naj se igra samo dvakrat ali trikrat v letu, smo mi ustvarili množično prosvetno uveljavljanje in hkrati dvignili kakovost naših prireditev. Naša nova ljudska igra je izraz našega trpljenja in vsenarodne osvobodilne borbe, je pravo nasprotje praznim zgodbicam, ki so nam jih dovoljevali v prejšnji dobi in smatrali, da naj bi bila to že zadostna duševna hrana za kor. Slovence.

Medtem ko sta sveška in šentvidska

dela. Zastavili si bomo nove naloge in nove obveze. Predvsem pa bomo z istim žarečim borbenim zanosom, s kakršnim so se naši najboljši mladinci borili v nešteti partizanskih bitkah, tudi v bodoče izpolnjevali velike naloge, ki jih je pred nas postavila OF, v zavesti, da se borimo ramo ob ramo z vso mladino nove Jugoslavije in pod vodstvom velikega maršala Tita.

mladinska igralska skupina zelo dobro naštudirali Borove »Raztrgance«, je šentjakobska mladina predstavila »Rojstvo v nevihti« in v teh dneh se približujemo uresničenju našega načrta, da bo vsaka mladinska igralska skupina pripravila po eno partizansko dramo. Iz naše mladine je izšla nova ljudska igra, ki jo je napisal mladinec tov. Blaž. Snov je zajeta iz partizanske borbe v Srednjem Rožu in igra nosi naslov »Naša pot«.

Od nekdaj je veljalo za mladino, da se mora učiti, učiti in še enkrat učiti. Tega se zavedamo tudi mi. In danes lahko s ponosom ugotovimo: Ni vasi na Slovenskem Koroškem, kjer ne bi bili začeli z osnovnimi študijskimi sestanki mladine. Danes se še omejujejo na branje naših glasil »Slovenskega vestnika«, »Mlade Koroške«, na študij naše spomenice in spomenice jugoslov. vlade. Toda že se organizirajo študijski sestanki, ki imajo tudi višje oblike. To so predvsem razni tečaji, kakor je jezikovni tečaj za

ŠAMAC — SARAJEVO

POD VRANDUKOM ŽE VRTAJO
1500 m DOLG PREDOR

Tisti mladi ljudje, ki so bili lani na progi Brčko—Banoviči in izvrtali predore Majevica, Kiseljak in Drenik, so bili 3. marca postrojeni pod bosansko goro Vrandukom. Veliko od njih je bilo brigadirjev znamenite 55. udarne minerske brigade. Točno ob 7. uri zjutraj je dal komandant prve minerske brigade Blagoje Tokić povelje za vrtnanje. Tako so pričeli svojo pesem vrtnalnih stroji in kompresorji, ki bodo izvrtali pod visokim bosanskim hribom predor, dolg 1550 metrov. Od tedaj dalje se čuje vsak dan ropot vrtnalnih strojev, njega pa spremljajo udarci krampov. Začela se je velika bitka za vrtnanje Vranduka, ki je eno najtežjih del na mladinski progi Šamac—Sarajevo. Ne bo dolgo, ko se bodo iz vseh republik Jugoslavije pričele zgrinjati mladinske brigade. Vedno nove bodo prihajale, kajti zelo mnogo mladine bo potrebno, da bo uresničena in izpolnjena tako lepa naloga, ki bo v zgodovini Jugoslavije nosila ponosno ime Šamac—Sarajevo.

VSE ZA PROGO ŠAMAC—SARAJEVO

Udarnik s proge Brčko—Banoviči Djuro Vukmanović se je javil za vse tri izmene na progi Šamac—Sarajevo.

Fizikturna zveza Bosne in Hercegovine bo opremila in poslala na progo pet delovnih brigad.

Prebivalci Zenice so sklenili, da bodo na svojem terenu prevzeli gradnjo mladinske proge in tako prispevali svoj delež za veliki delovni podvig jugoslovanske mladine.

Zeniški kovinarji so se obvezali, da bodo izdelali 340 km tračnic za mladinsko progo.

V Borovnici v Sloveniji se je zaključil prvi tečaj za strokovne in politične voditelje na mladinski progi. Sedaj se že zbirajo mladinci in mladinke, ki bodo obiskovali drugi tečaj.

„Kot smo včasih zbirali hrano za partizane, tako sedaj zbiramo opremo za delovne brigade,“ je geslo vsega primorskega ljudstva, ki požrtvovalno sodeluje v pripravah za odhod mladinskih brigad na progo Šamac—Sarajevo.

Mladina Slovenske Koroške v tekmovalnem poletu

Mladinci in Mladinke iz okolice Št. Vida so si zadali nalogo, da bodo v štirinajstih dneh naštudirali Borove »Raztrgančce«. Kljub visokemu novozapadlemu snegu in velikim razdaljam so izpolnili svojo tekmovalno obvezo in 23. februarja gostovali na proslavi Franca Tavčmana-Lenarta v Železni Kapli.

Plibeška mladina se je skupno z odraslimi pripravljala na igro »Deseti brat«. Nekaj dni pred uprizoritvijo so odgovorne oblasti zaprle tov. Naceta Trehtarja, ki je imel glavno vlogo. Tov. Zmagomir iz Zitare vasi pa je kaj hitro nadomestil zaprtega tovariša. »Deseti brat« je imel 23. februarja na velikem kulturnem mitingu v Pliberku prav zadovoljiv uspeh.

Mladina Apač in Galicije je na svojem sestanku 16. februarja vključila 9 novih članov v mladinsko organizacijo. Do 10. marca so mladinci in mladinke pod geslom »Slovenski Koroški — slovensko lice« napravili in postavi-

vili slovenske napisne table. Imeli so tudi dva krajevna sestanka, kjer so obravnavali politični položaj v svetu in doma ter študirali spomenico vlade FLRJ namestnikom zunanjih ministrov v Londonu.

Za proslavo v spomin kaplana Kuteja je mladina Dobrle vasi dala 180 prostovoljnih delovnih ur. Pri pletenju vencev je bila prva mladina Mokrij, ki je sama napletla 42 m vencev, pri okrasitvi dvorane in izgotavljanju transparentov so se pa izkazali mladinci in mladinke iz Lovanc. — Mladina Dobrle vasi je tudi pridobila 14 novih članov OF in 4 nove naročnike »Slovenskega vestnika«.

Mladinskega zborovanja v Hodišah, dne 9. marca se je udeležilo okoli 200 mladincev in mladink. Prvi del je obsegal politični pregled, organizacijski referat in ref. o pomenu tekmovanja mladine, v kulturnem delu pa so nastopili pevci in igralci iz Kotmare vasi, iz Škofič in pionirčki iz Hodiš.

Svetle tradicije jugoslovanske mladine

Ze davno pred nacistično-fašističnim napadom se je jugoslovanska mladina skrivaj sestajala in brala pisma mladincev-prostovoljcev, ki so se borili v Španiji. »Mi se po hribih Gvardame borimo za svobodo vsega človeštva in za svojo domovino.« so pisali mladi borci, borci proti fašizmu, in njihova pisma so bila takrat bojni klic vsem, ki so iz srca ljubili svoj narod in svojo domovino. Kajti jugoslovanska mladina se je že tedaj zavedala, da je borba španskega naroda za svobodo in demokracijo tudi njena borba.

Ko so nemški imperialisti zašujnjali Avstrijo in s tem prišli do jugoslovanske meje, se je napredna mladina na poziv Komunistične partije začela zbirati pod geslom »Branili bomo domovino«. V Beogradu se je prvi študentski bataljon začel vaditi v ravnanju z orožjem. Ko so Nemci napadli Češkoslovaško, se je na tisoče mladine javljalo na češkem poslanstvu in konzulatih, da bi se kot prostovoljci borili proti skupnemu sovražniku.

Vlade stare Jugoslavije niso soglašale z gibanjem napredne in rodoljubne mladine; mladinske demonstracije pod geslom borbe proti fašizmu so bile krvavo potlačene. Na dnevnem redu so bile aretacije, mučenja, zloglasni zapori, dolgoletne obsodbe. 14. decembra 1939 pa so po beograjskih ulicah zaregljale strojnice; padala je mladina, tista mladina, ki je demonstrirala za obrambo ogrožene domovine.

V borbi jugoslovanske mladine pro-

ti izdajalskemu vodstvu stare Jugoslavije je beograjska študentska mladina odigrala izredno važno vlogo. Beograjska univerza je bila nepremagljiva trdnjava svobode. Po mestih in vaseh Jugoslavije se je šepetaje pripovedovalo o borbi beograjskih študentov, njihovem zgledu pa je sledilo na tisoče mladincev... Naraščalo je število dijakov, izključenih iz šol, število aretirane delavske mladine. Mladina podožejala pa takrat še ni bila prebujena; tedanji voditelji so se na vso moč trudili, da do te mladine ne bi prodrli niti en žarek luči, niti en žarek prosvete in kulture. Koliko sil in poleta je bilo v tej mladini, pa je pokazala narodnoosvobodilna borba, v kateri je ravno ta mladina prispevala največji delež.

Jugoslovanska mladina se je ves čas svoje borbe opirala na napredne, demokratične ljudske množice in njihovo borbo proti tedanjim oblastnikom. In ko so jugoslovanski narodi 27. marca 1941 zavrgli izdajalsko pogodbo, s katero naj bi se Jugoslavija pridružila osi Rim-Berlin, je prva nastopila mladina in skupno z ostalim ljudstvom po ulicah jugoslovanskih mest z navdušenjem pozdravljala razveljavljenje pakta, vzklíkala svobodi in bratstvu slovanskih narodov, zahtevala obrambo domovine in sklenitev prijateljstva z naravnim zaveznikom — Sovjetsko zvezo.

Po zahrbtnem napadu Nemčije in Italije ter njenih zaveznikov na Jugoslavijo se je na tisoče mladincev pro-

stovoljno javljalo, da se z orožjem v roki bori proti napadalcem in brani domovino pred fašističnim terorjem.

Iskra, ki se je ukresala pod nasiljem protiljudskih režimov, se je v strašnih vojnih dneh razplamtela in vžgala v uporniškem ognju mesta in vasi zaslužjene Jugoslavije. Z največjim poletom in preziranjem smrti se je borila prav jugoslovanska mladina: ni se vdala, ni hotela živeti sramotnega življenja na kolenih; bila je preveč rodoljubna, da bi sodelovala z okupa-

torjem in domačimi izdajalci, bila je dovolj pogumna, da se ni prestrašila tuje oborožene sile, preveč uporna, da bi klonila pred težavami, dovolj odločna, da bi kdaj koli kolebala. Borila se je, zgradila novo, Titovo Jugoslavijo, izgrajevala in utrjevala bratstvo in edinstvo jugoslovanskega ljudstva in izgrajevala ter utrjevala svojo borbno mladinsko organizacijo, Ljudsko mladino Jugoslavije, ki danes vodi mladino v novem poletu za veliko gospodarsko zmago.

Ali že poznate glasilo »Na juriš«?

V okviru tekmovanja sta pričela izdati okrajni odbor OF in ZM za Slovensko Koroško — v Velikovu glasilo »Na juriš«. »Na juriš« nam spričuje veliko navdušenja, s katerim slovensko ljudstvo velikovškega okraja tekmuje in se udeležuje političnega in kulturnega življenja. S poročili z zborovanj in kulturnih prireditev, z dopisi o delu mladine in pionirčkov, s kratkim orisom večernega sestanka, kjer se ljudje porazgovorijo o dogodkih doma in po svetu in skupno prebirajo »Slovenski vestnik«, s poročilom o delu Kmečke zveze in o uspehah tečajev polagajo naši zavedni ljudje obračun svojega dela. Kratka, drobna poročila o izpolnjevanju tekmovalnih obvez pozivajo na nadaljnje, še temeljiteje in doslednejše izvajanje tekmovalnih načrtov. Ko prebirajo »Na juriš«, se starejši veselijo uspehov, poguma in iznajdljivosti mladine, mladina pa čuti večjo oporo in večjo voljo do nadaljnjega dela, ko vidi, kako enotno in neomajno branimo vsi skupaj svoje pravice in vedno znova dokazujemo svojo voljo po združitvi z matičnim narodom in priključitvi k FLRJ.

Takole piše list »Na juriš«:

»V okviru SPD »Zarja« smo priredili tečaj, ki ga vodijo domači ljudje. Tečaj ima namen, da živigne splošno izobrazbo našega preprostega človeka. Tečaj traja že peti teden in ga obiskuje 15 oseb v starosti nad 16 let. Tu se učimo slovenskega pismenega jezika, računstva, poslušamo predavanja o gospodarstvu, zadržništvu, elektrotehniki, o lepem vedenju in o vsem, kar potrebuje delovno in kmečko ljudstvo.

Iz dosedanjih uspehov tega tečaja je razvidno, da so taki tečajji zelo potrebni in

korisni. Obenem pa tudi ugotavljamo, da bi bilo treba polovico manj učenja, če bi bile avstrijske šole takšne, kakršne narod potrebuje, in da ne bi bile samo moderne penemčevalnice.

O študijskih sestankih tudi poroča:

»Po vaseh našega okraja smo organizirali študij spomenice jugoslovanske vlade pooblaščenec zunanjih ministrov v Londonu. Ti sestanki, ki jih vodijo mladinci, so povsod dobro uspeli. Značilno je, da na te sestanke prihaja tudi mnogo ljudi, ki še niso včlanjeni v Osvobodilno fronto.

Kulturno prireditev v Skocijanu je list takole zabeležil:

... Na prireditvi so nastopili po večini igralci — novinci. Moški pevski zbor, pri katerem je sodelovalo tudi precej novincev, nam je zapel nekaj pesmi. Novo ustanovljeni ženski pevski zbor iz Zamanja in iz Grabalje vasi je zapel ob spremljavi ceter in kitare nekaj poskočnih in s svojim prvim nastopom zapustil prav prijeten vtis. Želim, da bi nas spet kmalu razveselili s podobnim nastopom. Skupno je na tej dobro uspeli prireditvi sodelovalo skoraj 30 oseb. Pri tej kulturni prireditvi, ki je po več letih molka prva kulturna prireditev na Vrheh, se je najbolj odlikovala mladina.

V rubriki »Ali že veste?« pa nas glasilo »Na juriš« obvešča o drobnih dogodkih kakor:

... da je v Št. Vidu v noči med 5. in 6. marcem skupina, ki jo je vodil SS-ovec Weizer Maks iz Št. Vida, popisala stene s »Kärnten, bleib' ungeteilt...« in da je do zore nek naš mož skoraj vse te napise spet prepleskal. Tekmovalni tempol!

Grška mladina - v prvih vrstah osvobodilnega gibanja

EPON, organizacija demokratične grške mladine, je 23. februarja praznoval četrto obletnico svoje ustanovitve. Pri tej priložnosti je vodstvo EPON-a izdalo proglas na grško mladino, ki pravi med drugim:

»V štirih letih boja in dela je dal EPON grškemu narodu novo mladino. To je novo, mlado pokolenje našega časa, rojeno in vzgojeno v veliki osvobodilni vojni, slavno po svojih zmagah upravičenega odpora in prežeto z zmagovitimi demokratičnimi ideali. EPON je ustvaril mladino, ki je ponosna na svojo domovino in njene slavne boje, mladino, ki se bori z visoko ljudsko in demokratično zavednostjo ter neomajno odločnostjo za obnovo, napredek in kulturo.

Grška mladina, združena v EPON-u, hoče zgraditi novo domovino, ki bo mnogo lepša in boljša, kakor je bila kdaj koli.

Mladinci in mladinke Grčije! Združite se, da bo zadušeni plamen državljanske vojne in da se bo pričela obnova Grčije. Pobratite se, da boste lahko zgradili novo bodočnost, ki vam pripada, bodočnost, ki jo danes ogroža bratomorno prelivanje krvi, bodočnost radostnega dela ter neoviranega razvoja prosvete in kulture v pogojih mirnega življenja.

Sedaj pa namerava grška vlada razpuštititi to demokratično mladinsko organizacijo. V zvezi s tem je nastopil Kosta Filinis, eden izmed predstavnikov EPON-a, pred anketno komisijo Varnostnega sveta, ki proučuje položaj v Grčiji.

»S tem, da grška monarho-fašistična vlada razpušča EPON, ne obsoja samo borbe, ki jo je vodila grška mladina proti italijanskemu in nemškemu okupatorju, ampak istočasno opravičuje oboroženi partizanski boj grškega ljudstva,“ je dejal Filinis. V nadaljevanju je omenil, da je bil EPON ustanovljen leta 1943 iz vseh naprednih mladinskih organizacij Grčije; danes šteje že 400.000 članov. Kako zavedna in svobodoljubna je bila grška mladina, potrjuje dejstvo, da je bilo 65 odstotkov vseh bor-

cev grške demokratične armade članov EPON-a. Od 2234 po končani vojni ubitih grških rodoljubov je bilo največ članov mladinske organizacije. Sedanja grška vlada onemogoča mladinski demokratični organizaciji razvoj, zapira njene lokale, preganja, zapira in ubija njene člane in na vsak način skuša zatreti njeno borbo.

»Naša organizacija se je skušala izogniti državljanski vojni,“ je nadaljeval Filinis. »Zelega je, da bi se v Grčiji vzpostavila demokratična oblast. Toda politika dosedanjih vlad je prisilila tisoče demokratičnih državljanov, da so odšli v hribe. Kajti odhod v hribe je bil edini način, da se demokratični državljani ubranijo tiraniji in fašističnega nasilja.«

Italijanska mladina na obisku v Jugoslaviji

V Jugoslaviji je na obisku delegacija italijanske mladinske organizacije Fronta della Gioventu. Ta organizacija je predstavnicca 200.000 italijanskih partizanov, mladih delavcev, kmetov, študentov in vseh mladih antifašistov, ki so zavrgli fašistično napadalno in izkoriščevalno politiko. Pismo, ki ga je italijanska mladinska organizacija poslala Ljudski mladini Jugoslavije, pravi med drugim:

»Naša mladina se bo borila z vsemi svojimi silami za demokracijo in za mir, da bo napravila konec spletkam vseh izživčev; borila se bo za popolno neodvisnost naše države, da bo odpravila tuje vplive in gospodstvo, za prijateljstvo narodov sveta. Zato vi in mi z navdušenjem sodelujemo pri velikem delu Svetovne federacije demokratične mladine in je zato naša največja želja, da pride do trajnih, neomajnih in bratskih stikov prijateljstva med jugoslovansko in italijansko mladino.«

Martin Andersen Nexö:

SREČNA MLADINA

Pisali smo, da je slavni danski pisatelj Martin Andersen Nexö lansko jesen obiskal Jugoslavijo, O vtiših, ki jih je dobil na svojem potovanju, je napisal več člankov v naprednem skandinavskem tisku. Objavljamo njegov podlistek o obisku pri graditeljih Mladinske proge Brčko-Banoviči, objavljen 1. februarja v „Ny dagu“, glasilu Komunistične partije Švedske.

»Does it pay?« — je vprašal nekdo iz zapadne Evrope, ki je opazoval jugoslovansko mladino, kako gradi 89 km dolgo železniško progo Brčko-Banoviči. »Ali je vredno?« Zapadna Evropa in Amerika potrebujejo sto tisoče delavcev, ki bi dobro zaslužili, tukaj pa se ljudje mučijo za nič — zgolj za zabavo. Sicer pa, kakšna zabava je to, da se utrušiš do onemoglosti, a ne prejmeš za to ničesar. Marsičesa se bodo naučili, pravite? Da, toda to je morda nekaj, česar v vsem življenju ne bodo nikdar potrebovali. Niso važen del, mnogo jih je otrok iz »boljših« družin in nikdar v življenju niso imeli orodja v rokah. Če bi to delo opravljali strokovnjaki, bi bilo treba trikrat manj ljudi in delo bi bilo morda končano — za polovico hitreje. Mnogo od njih je študentov, ki bodo zaostali v študiju, država bo pozneje zaradi tega trpela in gotovo bo imela samo škodo zaradi takšnih deških podvigov. Ali se morda to imenuje revolucionarnost? Česa si vse ne izmislil mlad, naiven narod, samo »da bi si nataknil pero za klobuk«!

Ne, gospod, ta podvig ni dobičkosen v zapadnoevropskem smislu. Tu ni tvrdke, ki bi posredovala in zaslužila sto tisoče, ni dobička dobaviteljev, niti krčmarja, ki bi zaslužil imetje s tem, da bi prodajal pivo delavcem. Nič takšnega ni, da bi bil ta podvig privlačen v oči človeka iz zapadne Evrope. Nasprotno — tu imamo mladino, ki je prekrizala z vsem, kar imenujemo dobiček, špekulacija, izkoriščanje, sabotaža; mladino, ki je te reči zavrgla in se lotila dela.

V Bosni so bogati premogovniki, v Srbiji industrijska središča; brezkončne gore jih ločijo in preprečujejo razvoj proizvodnih sil. Dolgo je hrepenelo ljudstvo, da bi se z gradnjo železnice povežali premogovniki z industrijo, toda ta načrt je preprečil pohlep domačih in tujih kapitali-

stov po dobičku. Lastniki uvoznih podjetij in ladij so bili proti temu, a podprli so jih različni »izvedenci« — eni so trdili, da je ta načrt nemogoče uresničiti, drugi, da je načrt »tako rekoč« neizvedljiv. Za uresničenje načrta, so dokazovali, bi bilo treba najmanj pet let. To pa bi bilo predrago!

Drago! — kako zastarel je ta pojem! Osvobodilna borba proti fašizmu in nacizmu je rodila novo miselnost, partizansko gibanje je dalo narodu novo mladino.

Borba za rodno grudo jih je naučila, da noben napor ni prevelik in da je edina stvar, ki je predraga — brezdelje.

»Gradimo progo in to delamo v lastno zadovoljstvo; to bo naše darilo novi, osvobodjeni domovini. In proga bo v šestih mesecih zgrajena!«

Izvedenci so se porogljivo smehljali. Ta partizanska mladina si domišlja, da je vsemogočna, ker je pregnala iz dežele Nemce in Italijane. Ljudje starega kova so spremljali gradnjo proge s kislim obrazom. Kakšen smisel pa ima to — delati brezplačno za domovino in narod? Kaj bo iz nekdanjih sijajnih dobičkov? Na račun domovine in ljudstva se je včasih lahko tako na veliko živelo!

Poglejte samo tisoče teh mladih delavcev — okoli 60.000 mladincev in mladink dela na progi — brezskrbni so; kakor so lahko samo otroci. Njihove kretnje so gotove, glasovi polni življenjske radosti, — oni gradijo! Potijo se in gradijo — veseli so! Kaj je lepšega, bolj čudovitega — kot graditi, graditi svojo domovino!

In proga vstaja pod njihovimi rokami; oni minirajo gore, izsušujejo močvirja; ne znajo prav uporabljati orodja in se smeji, dokler se ne nauče; s pesmijo obračajo in dvigajo vaгонčke. Proge je vedno več — včasih je nastane čez dan cel kilometer.

Šli smo po mladinski progi iz Brčkoga, kjer se ta loči od glavne železniške proge Beograd—Zagreb. Spremljali smo jo po vsej dolžini. Proga je že bila postavljena. Tu in tam so še postavljali signalne drogove, kopali vodnjake, zidali postaje in stanovanja za progovne čuvaje. Tudi jaz sem v mladih letih delal pri kopanju vodnjakov in na stavbiščih, toda nikdar nisem bil tako vedrega srca. Moje delo je bilo težko in pri vsem sem še ko-

maj životaril — tu pa je človeka kar mamilo k delu.

Večina je krepko držala orodje v rokah. V njihovem delu je bila ubranost. Mlada, od sonca ogorela dekleta so nasipala in zravnala zemljo, kakor da bi bila vse življenje pri tem delu. Po tem, kako je kdo delal, sem spoznal, ali je prišel z vasi, iz delavnice ali iz šole.

Mladinci so se zbrali okoli nas po šesturnem delu; njihova polgola telesa se še svetijo od znoja. Zdaj se bodo kopali nato jedli — in potem?

Potem pa je na vrsti šport in pesmi, igre in učenje — tudi učitelji so z nami v taborišču! Nekateri skupine bodo odšli v hribovske vasi, prosvetno delo je njihova naloga. Tam zbirajo prebivalstvo k športnim prireditvam, predavajo o higieni, imajo tečaje za nepismene. Ta proga je med poletjem postala kulturni razsadnik — z različnimi predavanji, športnimi klubi itd. Mladi graditelji so »okužili« ljudi po hribih. Daleč na obe strani proge se širi kultura.

Ali ni novi duh tisti, ki dela vse to? Zdi se mi, da še nikdar nisem videl lepše mladine. Z močnimi mišicami, lepega stasa, zagoreli, veseli, odkritega srca, iskreni in tovariški. Celota pa je obsijana s posebnim, notranjim žarom, ki izraža nekaj, kar je izredno, polno veselja. Morda zato, ker lahko oblikujejo in gradijo svojo deželo.

Srečna mladina!

BLAŽ

KOMISAR BRIGADE »RATITOVEC«

Ta zgodba je še iz partizanskih časov. To je zgodba o malih junakih — pionirjih.

Blaž je že leta 1941., ko mu še ni bilo 10 let, poznal partizane in jim pomagal. To je bilo tam v škofjeloških hribih. Blaž in njegov starejši brat sta sprva nosila partizanom hrano in poročila o sovražniku. Včasih tudi kakšno obleko, če sta jo kje dobila. Partizani pa so jima dajali literaturo, časopise in knjižice, ki sta jih potem razdeljevala na skrivaj po vasi.

Sedaj brat je nato kmalu odšel v partizane. Sedaj je Blaž kar sam opravljal svoje delo. Kar sta prej delala dva, je moral sedaj opraviti eden. In Blaž je videl, da sam ne bo zmogel vsega. Prišel si je iskati tovarišev. Dolgo jih je preizkušal, da je vedel, če so zanesljivi. Zbral jih je sedem, ki jim je zaupal vse svoje skrivnosti in ki so prav tako pridno delali kot on sam. Sedaj so se lotili že večjih dejanj. Hrana, obleke in podatki — vse to se jim je zdelo, da je premalo za partizane. Zato so sklenili, da jim bodo prinašali orožje. Kje ga le dobiti? Premajhni so še, da bi Nemce lahko napadali in tudi nič orožja nimajo za to. Pa se je Blaž domislil nekaj drugega. Vseh osem je šlo nabirat jagode. Potem so jih nesli Nemcem, ki so na travniku vežbali. Nemci so bili veseli in brezskrbni, ker so mislili, da jih imajo pionirji radi. Ko so jedli jagode in se razgovarjali z nekaterimi pionirji, so si ostali pionirji polnili žepce z naboji in municijo. Tudi kakšna

puška je tako prišla pionirjem v roke.

Nemci so s strahom pripovedovali, kako so jim med vežbanjem izginjale puške in municija. Ko so to zvedeli ostali pionirji, so se na vso moč navduševali za partizane. Take je Blaž pritegnil v svojo skupino, ki je na ta način postajala vedno večja. Partizani so osvobodili Železnike. Komandant škofjeloškega odreda je takrat podaril sliko maršala Tita v znak priznanja Blažu, Jožku, Cenetu in Jožetu.

Sedaj, ko so bili partizani blizu, je prihajalo vedno več pionirjev k njim. Ustanovili so brigado »Ratitovec«, ki je štela okoli 150 pionirjev. Mnogi izmed njih so imeli orožje — sami so ga zaplenili Nemcem — nekateri celo brzostrelke. Blaž je postal komisar brigade, Jožek pa komandant. Kadar so Nemci napadali, je bila brigada »Ratitovec« skupno z borci škofjeloškega odreda na položajih in pomagala uničevati sovražnika. Nekoč je bila pionirska brigada kar tri dni v boju. Blaž in Jožek sta takrat ustrelila enega Nemca, enega pa težko ranila.

O junaških pionirjih brigade »Ratitovec« je kmalu zvedela vsa Slovenija. Štab IX. korpusa NOV je sklenil, da bo odlikoval najboljše pionirje. Sam načelnik štaba jim je pripel odlikovanja. Med odlikovanimi sta bila tudi komandant Jožek, ki je dobil znak hrabrosti, in komisar Blaž, ki je imel šele 13 let, kolajno hrabrosti.

S. Vošnjak

SIRENA TULI

Leta 1917. Na rusko-nemški fronti so utihnili topovi. Disciplina v nemški vojski je popustila, vojaki so se razhajali. Pani, veleposestniki na Poljskem, so predvidevali položaj in se pripravljali, da prevzamejo oblast, kakor hitro se jim ponudi priložnost. Pripravljalo pa se je tudi poljsko delovno ljudstvo.

V mestu so prevzeli oblast pani. Takoj je bil proglašen preki sod in krvavo preganjanje vsakega, ki bi simpatiziral z Rusijo ali se poskušal upreti novi oblasti. Nasilje se je pričelo. Delavec, ki se je zavzel za neko ženo, ki so jo pretepali orožniki, je bil ubit. V mestu vlada razburjenje. Nova izmena delavcev je pravkar prispela v tovarno. Mladi delavec in revolucionar Andrej Ptaha je že zapuščal kotlarno, ko ga je prevzela neka misel.

Obotavljal se je in jo odganjal od sebe. Toda že je premagala njegovo voljo. Srce mu je zamrlo, kakor pred

skokom iz velike višine. V naslednjem hipu je planil k vratom, jih zaklenil in vtaknil ključ v žep. Pótem se je vrnil h kotlom, zagrabil obroček in se obesil nanj. Spet je zatulila sirena.

»Andrej, kaj si znorell« so pritekli kurjači k Ptahi. »Ali hočeš, da nas vse odpustijo?«

Vendar Andrej jih ni poslušal. Še nadalje je tiščal obroček navzdol.

»Spusti, Andrijuška! Vse nas bodo poglani,« je prosil Demetrij.

Andrej je z drugo roko pograbil težek dvigalni drog, s katerim so razbijali premog in zakričal Demetriju v obraz:

»Povej fantom, naj izginejo odtod! Skozi stranska vrata... Naj rečejo, da sem jih začel mlatiti z dvigalnim drogom...«

Toda niso ga čuli. Tedaj je Andrej spustil obroček. Tuljenje je takoj prenehalo. Zgrabil je dvigalni drog z obema rokama, bliskal z očmi, ves črn od

premogovega prahu in zakričal tovarišem:

»Zbežite skozi stranska vrata! Fantje, tovariški vas prosim — bežite takoj! Sirena mora tuliti, da bo dvignila ljudstvo... Naj samo mene bijejo... Zbežite, fantje, sicer vas bom moral res z železnim drogom! Brž!«

Zamahnil je. Kurjači so strnjeno bežali skozi stranska vrata.

Andrej je zapahnil vrata, podprl s svojim dvigalnim drogom tečaje in zagrabil obroček. Spet je zatulila sirena, v presledkih zavijala skozi zrak, kakor da bi napovedovala strašno nesrečo. V mestu je spravila vse ljudi pokonci, da so zbežali na ulico. Dvignila je pokonci Barankovičeve redke lase. Zaradi nje je prebledel Vrona, a Djzobek je zadrhtel. V jetnišnici so napeto prisluškovali temu tuljenju. Iz nemškega transporta so poskakali vsi vojaki in se plašno ozirali na vse strani. Toda sirena je tulila dalje...

Strazniki so navalili na vrata kotlovnice. Toda z železjem okovana težka vrata so se samo nemočno stresala pod udarci njihovih puškinih kopit.

Andrej je šele tedaj spoznal, kakšna nevarnost mu preti, ko je jeknil prvi strel skozi okno in ko e krogla zažvižgala mimo glave. Nehote je spustil obroček. Sirena je utihnila. Ko se

je Andrej rešil druge krogle, je stekel proti premogovni jami.

Neki legionar je hotel zlesti skozi okno, z rokami in karabinko naprej. Ptaha se je lovil po premogovni jami sem ter tja, kakor ujeta miš. Čutil je, da se približuje konec njegovega upora. Prevzel ga je obup.

Okno je bilo ozko in legionar je s težavo preril skozenj z eno ramo. Odzadaj so ga potiskali. Tedaj je Andrej pograbil kos antracita, skočil iz jame in se izpostavil nevarnosti, da ga ubijejo. Zamahnil je z vso svojo silo, zalučal premog v okno in zadel legionarja naravnost v obraz. Ta je strahotno zatulil. Kri mu je takoj zalila obraz. Izpustil je karabinko in se zvrnil nazaj straži na roke, katera ga je držala odspodaj. Karabinka je zarožljala po cementnih tleh kotlovnice. Spet je počil strel. Andrej je skoraj ponorel od veselja. Nenehoma je obmetaval okno s premogom.

Skozi okno so se čule divje psovke. Ljudje so z lestve hitro zdrseli drug za drugim na tla.

Andrej je pobesnel. Odpasal si je jermen in z njim privezal obroček za ravnalo parnega pritiska. Sirena je spet zatulila. Toda nič več v presledkih, ker je Ptaha močno pritrdil obroček z jermenom.

Zdaj so bile Andrejeve roke proste.

Pionirski kotiček

Kako se razgovarjajo pionirji 4. razreda na svojem sestanku

4. razred je že tri mesece najboljša pionirska četa odreda osnovne šole Ljubljana-Moste. Sestanek, katerega bomo opisali, so imeli pionirji nekako v sredi februarja. Pionirji in pionirke Slovenske Koroške, dobro preberite, kako se pogovarjajo in kaj sklepajo slovenski pionirji na svojih sestankih, in se potrudite, da boste tudi vi kaj kmalu organizirali tako dobre pionirske sestanke.

Po končanem šolskem pouku, ob pol 12 se sestane prične:

Načelnik: Pionirji, otvarjam današnji sestanek. Zadnji sestanek je odpadel, ker ni bilo našega mladinskega voditelja Poldeta. Kaj mislite, zakaj ga ni bilo?

Pionir Boris: Bilo je pred spričevali, pa je želel poboljšati nekatere ocene, saj je tudi on dijak.

Pionirji: Tako je! Tudi on se je boril za najboljši uspeh.

Načelnik: Ali mu zato lahko opravičimo njegov izostanek?

Vsi: Seveda mu opravičimo.

Načelnik: Da pa predolgo ne bomo brez sestanka, se bomo pogovorili o najvažnejšem.

Prejšnji teden je bil posvečen slovenski knjigi. Mnogo smo slišali in brali o tem. Iz našega stenčasa se bleste imena naših slavni mož, ki so nam dali najlepše knjige. Vsi ti možje so mojstri slovenske besede, ki zaslužijo, da jih vsak od nas pozna. Ali je dovolj, če poznamo samo njihova imena?

Pionirji: Ni dovolj, poznati moramo tudi njihova dela.

Načelnik: S kakšnim namenom pa so naši pisatelji pisali svoje knjige?

Prehodna zastavica je bila naš cilj

piše pionir Jure, učenec 3. razr. »Ko smo zvedeli, da bo najboljša pionirska četa dobila prehodno zastavico, smo bili radovedni, kakšna je in kateri razred jo bo dobil. Takoj smo sklenili: Mi jo moramo dobiti! — In šli smo na delo.

1. Takoj v začetku šolskega leta smo utrdili v razredu pionirsko organizacijo in si izvolili štab čete.

2. Stenčas menjavamo vsak teden in skrbimo, da je po vsebini in obliki dober.

3. Naš razred ima največ pionirskih krožkov. Poleg učenja, predvsem slovenščine, zemljepisa in zgodovine, risanja, petja in telesne vzgoje izdelu-

Pionir Stanko: Da se ljudstvo z nami izobrazuje.

Načelnik: Kdo mora torej predvsem poznati našo knjigo?

Pionirka Majda: Naše delovno ljudstvo.

Načelnik: Kaj pa mi pionirji?

Pionirji: Tudi mi.

Načelnik: Torej napravimo sklep. Kdo ima kakšen predlog?

Pionir Peter: Kdor ima kakšno knjigo našega znanega pisatelja, naj jo prinese v šolo, pa si jo bomo potem izposojevali med seboj.

Načelnik: Kdo je za to? Vidim, da vsi. Prav. Kdaj začnemo?

Vsi: Takoj jutri.

Načelnik: Ali bo dovolj, če bomo knjigo samo prebrali?

Pionirka Ančka: Kar bomo prebrali, bomo v kratkem tudi napisali in prinesli v šolo tovarišici učiteljici.

Načelnik: Dobro. Prvi sklep že imamo. Zdaj pa pogledajmo, kako smo izvršili naloge, ki smo si jih naložili na zadnjem sestanku.

In pionirji do podrobnosti pretresajo svoje delo in vedenje v šoli, na cesti in doma. Ta pove to, oni drugo; nič kaj zadovoljni niso sami s seboj, zato se drugi sklep glasi:

V času zunaj šole se bomo lepše obnašali, tako da bomo delali čast pionirski organizaciji, ne bomo se prepirali med seboj in nagajali drug drugemu.

Na koncu sestanka pa so pionirji predlagali še pionirko Tilko in pionirja Janezka, da se ju proglašajo za vzorna pionirja, ker sta to s svojim delom, pridnim učenjem in lepim vedenjem zaslužila.

jemo v teh krožkih tudi album »Potujemo skozi čas«. V ta album lepimo slike vseh najvažnejših dogodkov.

4. V našem razredu imamo največ naročnikov mladinskega tiska »Pionirja« in »Mladine«.

5. Na zidu imamo obešene vedno času primerne parole.

6. V razredu izpolnjujemo nalogo maršala Tita, da se moramo pionirji predvsem učiti z vso vestnostjo. Zato sta v našem razredu samo dva pionirja s slabo oceno.

S temi našimi napori in našo pridnostjo pa smo si tudi priboril zaželeno prehodno zastavico.

Bal se je, da ga ne bi presenetili in je nenehoma metal premog v okno. Borba je Ptaho tako razvnela, da je pozabil, da ima kotlovnica še dva okna. Ko je zažvenketalo steklo na obeh drugih zaprtih oknih in se osul omet z zidov, šele tedaj je Andrej v obupu spoznal, da ne bo mogel kljubovati vsem trem oknom hkrati. Krogle so ga spet nagnale v premogovno jamo. Na nekem oknu se je pokazala cev karabinke.

Andrej je srdito zalučal tja premog. Toda strel z drugega okna ga je prisilil, da je odskočil nazaj.

»Eh, zdaj je konec!« je dejal Andrej in skoraj zajokal. Hrabrost ga je zapuščala.

Nenadoma je začutil neizmerno utrujenost. Prenehal se je upirati in se usedel v kot jame. Zadel je nekam z bokom, da ga je zbolelo. Ptaha je nehote prijel za stvar, ki ga je udarila. Bil je konec požarne cevi, ki so jo kurjači uporabljali za namakanje premoga.

Spet je nekaj prešinilo njegovo izmučeno zavest.

»A, a, vi mislite, da ste me že dobili, golazen, gosposke duše! Zdaj bo-

mo videli!« je zakričal, čeprav ga ni nihče slišal zaradi blaznega tuljenja sirene.

Andrej je besno zavrtel kolo, ki je spuščalo vodo v požarne cevi. Iz cevi je zasikala para z ostrim piskom. Zanj je šinila vrela voda. Premogovna jama se je zameglila s paro. Andrej ni mogel več dihati. S tresočimi se rokami je prijel požarno cev, si opeknel prste, vreli vodni brizgi so ga skeleli in obrnil je vreli vodni tok v kotlovnico.

In že ni več mislil na to, da ga lahko ubijejo in pljusnil je s curkom po oknih. Divje veselje mu je zaigralo v srcu, ko je začul, kako so zatulili onkraj oken. Zdaj je sedel med kotli, obračal cev ne da bi premaknil glavo in brizgal z vročo vodo po oknih.

Srce se mu je trgalo v prsih. Vsa kotlovnica se je polnila s paro. Po podu je tekla vroča voda. Andrej se je rešil na zidanem podstavku kotla. Dušilo ga je. Roke so ga pekle. Toda zavest o nerešljivem položaju ga je prisilila, da se je še dalje upiral.

Tuljenje sirene se je še vedno razlegalo po mestu.

(Iz N. Ostrovski: »Rojeni v burji«)

STRIC JOŽA SVOJIM PRIJATELJEM

Prijatelji moji, tokrat je stric Joža hudo v zadregi. Tovariš urednik mu je odmeril čisto majhen kotiček, on pa bi rad odgovarjal celi vrsti pionirčkov in pionirk, ki želijo biti sprejeti v krog prijateljev »Mlade Koroške«. Tudi za topla voščila bi se rad zahvalil, obenem pa povedal, da tudi jaz želim Jožicam in Jožkom, Pepecam in Pepijem vse lepo in vso srečo. Zato, prijateljčki, če stric Joža ne bo tega ali onega imenoma navajal, naj ne misli, da ga ima manj rad kakor druge. Če tokrat ni prišel na vrsto bo pa drugič, vsi pa bodite prikrčno pozdravljeni!

Pionirčki z Rebrce: Se vam vidi, da ste kar ponosni, ker imate pri vas tovarno za papir. Še bolj boste lahko ponosni, kadar bo ta tovarna postala last vsega ljudstva in bo delala v korist vseh. — Pravite, da hodite v nemško šolo v Železno Kaplo, vi pa bi se hoteli učiti v materinem jeziku in živeti v svobodi, saj ste kot mali obveščevalci pomagali partizanom v njihovi borbi proti nacizmu. Obljubljate, da ne boste klonili, dokler ne bo dosežena dokončna zmaga s priključitvijo k Titovi Jugoslaviji. Pozna se vam, fantje, da ste imeli opravka z našimi borci. Dali so vam pogum, vero v zmago in vero v lepšo bodočnost. Če boste ostali pogumni in ponosni, si boste prav gotovo priborili svobodo.

Pepca in Micka Artač iz Rikarje vasi v Podjuni: Tako lepo pesmico sta napisali o prigradah muca Godrnjuca, da bi jo bil najrajši objavil. Vendar pa je bila predolga in sem moral to misel opustiti. Ker sta razen pesmice rešili čisto pravilno vse uganke in križanko, sta prišli v tisto veliko vrečo, kjer se izbirajo nagrade. Sreča vama je bila mila in dobili bosta lepo nagrado. Prepričan sem, da bosta ostali zvesti prijateljici »Mlade Koroške«.

Urška Sablačan, Tine Mak in Rezi-ka Kelich iz Zgornjega kota: Lepo je, da tako družno rešujete uganke in tudi pesnikujete z združenimi močmi. V skupnem delu si boste gradili nov dom. Urška, tebe pa je doletela še enkrat nagrada, ker si sestavila tako fletno pesmico. Prepričan sem, da boste tudi knjigo, ki jo bo dobila Urška kot nagrado, prebirali skupno in se vsi trije veselili lepega slovenskega branja.

Gabrijela Kropivnik, pionirka v Kapli na Dravi: Praviš, da še ne znaš slovensko, ker se nisi imela nikjer priložnosti učiti, da pa boš storila vse, da se boš naučila lepe materine besede. Prebirala boš z veseljem »Mlado Koroško« in vsakikrat, ko boš pisala stricu Jožu, boš znala že bolj slovenski. Veš, Jelka, stric Joža te je zelo vesel in te priporočam za vzgled vsem pionirkam in pionirčkom, ki še ne znajo zadosti dobro svojega materinega jezika.

Mojci Ogris iz Bilčovsa: Tako pristrčno si opisala križev pot vaše družine, ki so jo nacisti pregnali z doma v mrzlo tujino. Potekla so dolga leta trpljenja in gorja in vendar tudi danes še ni svobodna vsa slovenska zemlja. Veruješ v to, da mora Slovenska Koroška postati del svobodne Slovenije v novi Jugoslaviji in pripravljena si žrtvovati svoje otroške sile, da bi prispevala svoj delež k osvoboditvi. Mojcička, prav gotovo je še mnogo slovenskih otrok, ki so prav tako kakor ti pripravljene žrtvovati veliko svojih sil, samo da bi postali svobodni in enakopravni. Čeprav je vsak posebej šibak, združeni pa smo mogočna vojska, ki mora zmagati, ker je z nami pravica in sila mladosti.

Andrej Anderwald iz Suhe pri Škofičah: Tudi ti si bil izseljen v Nemčijo, pa mi naročaj pozdray za vse tvoje sotrpine in jim kličej na svidenje 15. aprila. Upaš, da bo tokrat preteklo svidenje brez vode in brizgalk. Tudi stric Joža želi, da bi ta dan kar najbolj veličastno proslavili v spominu na vse žrtve, ki so padle za svobodo Slovenske Koroške.

Lojze Skuk in Stanko Apovnik iz Senčnega kraja pri Pliberku: Prav izvirno sta opisala zgodbo brez besed in pokazala, da se da tudi drugače obrniti. Čeprav so primere nekam neobičajne in drzne, pa jim bo mogoče kdo tudi zameril, se je stric Joža vendar veselil izvirnosti. Mogoče se vama drugič posreči še kaj boljšega.

Richard Vošpernik iz Sovč nad Podkloštrom: Zelo vestno si opisal zgodbo muca Godrnjuca in pokazal, da znaš dobro opazovati. Oglasi se spet!

Micka Spendier iz Paprač in Štefka Sima iz Škofič: Tudi vedve bi se radi uvrstili v krog prijateljev »Mlade Koroške«. Obe sta pridni učenki slovenskega tečaja in obe pridno pojeta v pevskem zboru pionirčkov in pionirk, ki ga vodi tov. Umek. Iz obeh pisem vidim, da sta se že veliko naučili. Ko bodo drugi pionirčki slišali, kako pridni ste v Škofičah, da imate svoj pevski zbor in jezikovni tečaj, bodo prav gotovo hoteli postati prav tako pridni. In vedno več bo mladih src, ki bodo utripala za svobodo in napredek.

Rezika iz Čahorč pri Kotmari vasi: Tudi ti želiš biti sprejeta v krog prijateljev »Mlade Koroške«. Seveda te stric Joža odkritosrčno pozdravlja. Vendar bi pa rad vedel za tvoje celotno ime, da bo natančno vedel, kdo so njegovi mladi prijatelji. Kajne, Rezika, tudi to skrivnost mu boš zaupala.

Isto velja za Geli in sestrico Vroni, ki sta celo pozabili napisati, kje sta doma. No, drugič boste nekoliko manj pozabljive, pa bomo postali kar dobri prijatelji.

ZA BISTRE GLAVE

1.

Biserne brez kril čebele
snoči stiha priletele,
noč na travi prenočile,
davi v sonce se poskrile.

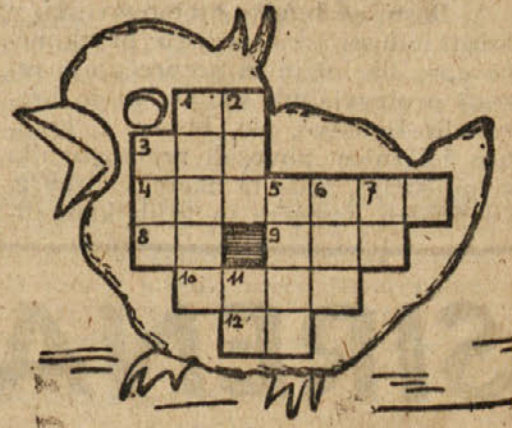
2.

Pod iglato goro
vem za črno vojsko.

3.

V zlati skrinji mlin droban,
teče, teče noč in dan.

KRIŽANKA »VRABČEK«

Vodoravno: 1. Okrajšava za Slovensko Koroško; 3. vrsta zemlje; 4. se bori za pravice slovenskega ljudstva na Koroškem; 8. enota električnega upora; 9. mlada družina čebel; 10. grški izraz za pripovedno pesnitev — za danes povemo to besedo vsem tistim, ki je še ne poznajo — zapomnite si jo pa za drugič: epos, po slovensko tudi ep; 12. okrajšava za enoto pritiska — atmosfero.

Navpično: 1. Hrabet gore, tudi vrh strehe; 2. ptič-pevec; 3. okrajšano moško ime; 5. samec pri čebelah, tudi len človek; 6. del obraza; 7. i. j.; 11. veznik.

REŠITEV UGANK

1. Kralj Matjaž.
2. Leto — meseci — tedni — dnevi — ure.

REŠITEV KRIŽANKE »POLZEK«

Vodoravno: 1. Noj; 4. porok; 6. Sveče; 7. lesa; 9. re.

Navpično: 1. NOV; 2. orel; 3. joče; 4. p. s.; 5. kes; 8. ar.